

Sygn. akt V U 318/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie okresów podlegania ubezpieczeniu chorobowemu

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 8 marca 2017 r.

znak (...) decyzja nr(...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawczyni na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 270 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt V U 318/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. Inspektorat w L. decyzją z dnia 8 marca 2017 r. nr (...) ustalił, że M. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 czerwca 2015 r. do 14 grudnia 2016 r. oraz od 1 stycznia 2017 r. do nadal.

W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, że analiza dokumentów złożonych przez płatnika wykazała, że składka na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne oraz dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc 12/2016r. została opłacona po terminie tj. w dniu 13 stycznia 2017r. Konsekwencją powyższego było ustanie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 15 grudnia 2016r. do 31 grudnia 2016r., co skutkowało koniecznością ponownego ustalenia uprawnień oraz podstawy wymiaru dla kolejnego zasiłku opiekuńczego M. S.. Organ podniósł, że M. S. zgłosiła roszczenie o wypłatę kolejnego zasiłku opiekuńczego za okres od 27 stycznia 2017 r. do 7 lutego 2017 r. W związku z powyższym za ww. okres został wypłacony zasiłek opiekuńczy naliczony od minimalnej podstawy wymiaru składek tj. 2.557,80zł. Organ dodał, iż M. S. w dniu 16 stycznia 2017 r. złożyła wniosek o przywrócenie terminu płatności składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc 12/2016r. Organ nadmienił, że ubezpieczona złożyła wyjaśnienia w których wskazała, że do pomyłki doszło z winy jej księgowej, która nie wyliczyła składek sądząc, że termin opłacenia składki przypada na 15 stycznia 2017 r. Rozpatrując wniosek ubezpieczonej organ

odniósł się przede wszystkim do przyczyny nieterminowego opłacenia składki za miesiąc 12/2016. Wskazane przez ubezpieczoną okoliczności, które miałyby tłumaczyć powstałe opóźnienie w opłaceniu składki w terminie, organ uznał za nieobiektywne. Organ wskazał, że podstawowym obowiązkiem osób prowadzących działalność gospodarczą jest m.in. wyliczanie prawidłowych kwot składek oraz terminowe ich opłacanie. Jako przyczynę uzasadniającą wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie wskazać można okoliczności, które obiektywnie wskazują, że zapłata składek w terminie była niemożliwa, a niemożliwość zapłacenia składek w terminie nie była spowodowana tylko zaniedbaniem ubezpieczonego. W rozpatrywanej sprawie okoliczności nieopłacenia w terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc 12/2016, powołane przez ubezpieczoną, jednoznacznie wskazują, że nieopłacenie w terminie składki za miesiąc 12/2016 wynikało z zaniedbania.

Ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji wnosząc o przywrócenie terminu płatności składek za miesiąc grudzień 2016r. i w konsekwencji o zmianę decyzji poprzez przyznanie prawa do podlegania dobrowolnym ubezpieczeniom chorobowym w okresie 1 czerwca 2015r. do nadal z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

W uzasadnieniu ubezpieczona wskazała, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyposażony w uprawnienie wyrażania zgody na opłacenie składki po terminie winien ujawnić jakimi przesłankami kierował się odmawiając jej, a jego decyzja podlega merytorycznej ocenie sądu. Wnioskodawczyni uważa, że trudno będzie uzasadnić taką decyzję, z uwagi na fakt, że opóźnienia nie były znaczne, było ono uzasadnione nadzwyczajnymi okolicznościami, jak również z uwagi na fakt opłacania składek w pełnych wysokościach przez dłuższy okres czasu, a co najważniejsze również mając na uwadze okoliczność, że wpływa to na brak zasiłku opiekuńczego, w okresie w którym pojawiła się choroba dziecka, wykluczająca ubezpieczoną z aktywnie prowadzonej działalności gospodarczej. Zasiłek opiekuńczy/chorobowy w takim przypadku zastępuje utracony zarobek, a ryzykiem chronionym jest w tym przypadku niemożność wykonywania (kontynuowania lub podjęcia) każdej działalności zarobkowej. Wnioskodawczyni dodała, iż ciężko ewentualnej decyzji ZUS odmawiającej przywrócenia terminu składek przypisać przymiotnik sprawiedliwy czy uzasadniony. Tak skrupulatne zastosowanie przepisów ma znamiona nadużycia prawa i jest działaniem sprzecznym z zasadami współżycia społecznego.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu organ wskazał, że wbrew zapatrywaniu ubezpieczonej w rozpatrywanej sprawie, nie zachodził uzasadniony przypadek przewidziany w art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej, gdyż zapłacenie składek po terminie było uzasadnione tylko w subiektywnym i nieusprawiedliwionym okolicznościami sprawy przekonaniu ubezpieczonej. Wskazane przez wnioskodawczynię okoliczności, które miałyby tłumaczyć opóźnienie w opłacaniu składek w terminie - choroba dzieci, zdaniem organu rentowego trudno nazwać obiektywnymi, tj. wskazującymi, że zapłata składek w terminie była niemożliwa. Niemożliwość zapłacenia składek w terminie była spowodowana raczej zaniedbaniem czy przeoczeniem wnioskodawczyni. Wnioskodawczyni również nie udowodniła, że okoliczności, na które się powołuje, zaistniały. Ponadto wnioskodawczyni opłaty mogła dokonać wcześniej, tj. przed upływem terminu wymaganego ustawą i przed wystąpieniem zdarzeń, na które się powołuje. Wnioskodawczyni nie wykazała, że podjęła wszelkie czynności, mające na celu wniesienie opłaty składki w terminie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy :

Wnioskodawczyni M. S. urodziła się (...) Wnioskodawczyni od 10 października 2014 r. prowadzi działalność gospodarczą jako fotograf. Jako osoba prowadząca w/w działalność wnioskodawczyni podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz zdrowotnemu. Dodatkowo wnioskodawczyni podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

W dniu 10 października 2014 r. ubezpieczona zawarła umowę z M. B. umowę o usługi księgowe. Zgodnie z zapisami przedmiotowej umowy zleceniobiorca zobowiązał się wykonywać prace związane z prowadzeniem ewidencji księgowej w tym: a) księgowanie dokumentów w podatkowej księdze przychodów i rozchodów oraz kontrolę pod względem formalnym i rachunkowym, b) prowadzenie ewidencji majątku trwałego, c) sporządzanie miesięcznych wydruków

podatkowej księgi przychodów i rozchodów, d) sporządzanie zeznania rocznego dla podatku dochodowego od osób fizycznych, e) sporządzenie i złożenie w oddziale ZUS deklaracji ubezpieczeniowych.

Wnioskodawczyni za miesiące czerwiec – sierpień 2015r. zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 9.890,00 zł. Od ww. podstawy wnioskodawczyni został wypłacony zasiłek chorobowy za okres od 15 września 2015 r. do 18 września 2015 r., zasiłek macierzyński za okres od 19 września 2015 r. do 16 września 2016 r., zasiłek chorobowy za okres od 19 września 2016 r. do 9 października 2016 r., zasiłek opiekuńczy za okres od 21 października 2016 r. do 9 listopada 2016 r. oraz od 15 listopada 2016 r. do 14 grudnia 2016 r. Ponadto ubezpieczona zgłosiła roszczenie o wypłatę zasiłku opiekuńczego za okres od 16 grudnia 2016r. do 24 grudnia 2016 r. W okresie od 25 grudnia 2016 r. do 10 stycznia 2017 r wnioskodawczyni prowadziła własną działalność gospodarczą, w tym: 4 i 6 stycznia 2017 r. wykonała sesje zdjęciowe, 9 stycznia 2017 r. wnioskodawczyni wykonała sesję noworodkową a 11 stycznia 2017 r. sesję narzeczeńską, z tego tytułu wnioskodawczyni uzyskiwała dochody. W w/w okresie dzieci wnioskodawczyni nie chorowały.

Termin płatności składek na ubezpieczenia społeczne przypadał na 10 stycznia 2017 r. Wnioskodawczyni opłaciła składki po terminie tj. w dniu 13 stycznia 2017 r.

W okresie od października do listopada 2016 r. wnioskodawczyni zgłaszała swojego męża do ubezpieczenia zdrowotnego. Przez powyższy okres termin płatności składek przypadał na 15 dzień następującego miesiąca po miesiącu objętym ubezpieczeniem.

Od 1 grudnia 2016 r. mąż wnioskodawczyni był wyrejestrowany z ubezpieczenia zdrowotnego, co skutkowało zmianą terminu opłacania składek na ubezpieczenie chorobowe na 10 stycznia 2017 r. Prowadząca sprawy księgowe M. B. poinformowała M. S. o zmianie terminu płatności składek.

Dnia 23 stycznia 2017 r. wnioskodawczyni wraz z dziećmi tj. F. i A. odbyła wizytę lekarską u lekarza pediatry. W dniu 25 stycznia 2017 r. syn wnioskodawczyni A. przebył zabieg operacyjny w (...) Szpitalu – (...)w Z..

W dniach 27 stycznia 2017 r. do 7 lutego 2017 r. ubezpieczonej został wypłacony zasiłek opiekuńczy.

Dowód:

- akta ZUS w tym: decyzja decyzją z dnia 8 marca 2017 r. nr (...) (k.3-6);
- historie choroby A. i F. S. (97-103v);
- karta informacyjna leczenia szpitalnego A. S. z dnia 25 stycznia 2017 r. (k.93- 94);
- wydruk z księgowości internetowej dot. wydatków, sprzedaży, przychodów i kosztów firmy wnioskodawczyni w okresie: styczeń 2017 r. (k.104);
- umowa o usługi księgowe z 10 października 2014 r. (k.112-113);
- przesłuchanie świadka M. B., e-protokół z dnia 8 grudnia 2017 r. 00:04:08 i nast. (k.124-124v);
- przesłuchanie wnioskodawczyni, e-protokół z dnia 8 grudnia 2017 r. 00:24:14 i nast. (k.124v – 125).

Sąd zważył co następuje :

Zgodnie z art. 47 ust.1ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13 października 1998 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 963 ze zm.)płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;

2) do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;

3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

Natomiast zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 2 i 2a w/w ustawy ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, ustająd pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób, które nie spełniają warunków do objęcia tymi ubezpieczeniami obowiązkowo. W uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie.

Wskazania wymaga, że przedmiotem sporu było to czy w sprawie zachodzi przypadek uzasadniający możliwość wyrażenia przez organ rentowy zgody na opłacenie składki po terminie. Wnioskodawczynie podniosła, że opóźnienie było spowodowane błędem jej księgowej, która nie wyliczyła składek za miesiąc grudzień, sądząc, że termin opłacania składki przypada na dzień 15 stycznia 2017 r. oraz nadzwyczajnymi okolicznościami tj. brakiem płynności finansowej, która była spowodowana długimi okresami chorobowymi jej dzieci, uniemożliwiającymi wnioskodawczynie wykonywanie sesji zdjęciowych. Organ natomiast zajął stanowisko, iż wnioskodawczynie nie wykazała zaistnienia jakichkolwiek obiektywnych i weryfikowalnych przyczyn uzasadniających opłacenie składki po terminie.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu, wnioskodawczynie, podniesienia wymaga, że na rozprawie w dniu 8 grudnia 2017 r. świadek M. B. (księgowa odwołującej) zeznała, że w październiku i listopadzie 2016 r. do ubezpieczenia zdrowotnego zgłoszony był także mąż M. S.. Powyższe wiązało się z obowiązkiem opłacania składek w wydłużonym terminie tj. do 15 dnia następnego miesiąca. W związku z powyższym wnioskodawczynie składki za październik i listopad 2016 r. opłacała odpowiednio 15 listopada 2016 r. oraz 15 grudnia 2016 r. Od 1 grudnia 2016 r. mąż wnioskodawczynie został wyrejestrowany z ubezpieczenia, zatem stosownie do art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej termin opłacania składek uległ skróceniu do 10 dnia następnego miesiąca. M. B. zeznała, że poinformowała ubezpieczoną o obowiązku opłaty składek do 10 stycznia 2017 r. Zaznania świadka Sąd uznał za spójne i w konsekwencji wiarygodne, a nadto wnioskodawczynie zeznając po M. B. w żaden sposób nie zaprzeczyła jej zeznaniom. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że zarzut błędu księgowej okazał się niezasadny.

Wnioskodawczynie podnosiła także, że nieopłacanie składek spowodowane było koniecznością opieki nad dziećmi, czego następstwem był brak dochodów z sesji zdjęciowych wykonywanych przez ubezpieczoną. Materiał dowodowy w sprawie nie potwierdził jednak twierdzeń skarżącej. Kluczowe dla nieuwzględnienia zarzutu odwołującej były ustalenia poczynione przez Sąd, odnośnie okresu od 25 grudnia 2016 r. do 10 stycznia 2017 r. Z wydruku z księgowości internetowej dot. wydatków, sprzedaży, przychodów i kosztów firmy wnioskodawczynie w styczniu 2017 r. wynikało jednoznacznie, że w/w okresie wnioskodawczynie prowadziła działalność gospodarczą m.in. uzyskała dochody tytułu wykonanych 4 i 6 stycznia 2017 r. sesji zdjęciowych, 9 stycznia 2017 r. wnioskodawczynie wykonała sesję noworodkową a 11 stycznia 2017 r. sesję narzeczeńską. W miesiącu styczniu 2017 r. wnioskodawczynie uzyskała łączny przychód w kwocie 3.190,00 zł, w tym 1.340 zł do 10 stycznia 2017 r. Wnioskodawczynie zeznała, że w miesiącu grudniu uzyskała nawet nieznacznie większy przychód. Nadto skarżąca w styczniu 2017 r. poniosła łączne wydatki w kwocie 1.183,90 zł a w miesiącu grudniu wydatki te były nieznacznie większe. Zatem wbrew twierdzeniem ubezpieczonej posiadała ona środki umożliwiające jej dokonanie opłaty za składkę na ubezpieczenia chorobowe. W tym miejscu wskazać należy, że wnioskodawczynie jako osoba prowadząca działalność gospodarczą winna była mieć świadomość, że wydatki publicznoprawne, co do zasady korzystają z pierwszeństwa przed innymi kosztami prowadzenia działalności gospodarczej. Niezależnie od powyższego stosownie do art. 355 k.c. wnioskodawczynie winna była dolożyć należytej staranności, aby jej zobowiązanie względem organu rentowego zostało uregulowane w terminie przewidzianym ustawą.

W uzupełnieniu dodania wymaga, że w sprawie brak było również dowodów wskazujących na chorobę dzieci w okresie od 25 grudnia 2016 r. do 10 stycznia 2017 r. Z przedłożonej przez skarżącą dokumentacji medycznej wynika, że dopiero w dniu 23 stycznia 2017 r. odbyła się pierwsza - od połowy grudnia - wizyta u pediatry.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. uznał, że odwołanie wnioskodawcy było pozbawione uzasadnionych podstaw i jako takie przedmiotowe odwołanie oddalił.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 poz. 1804 ze zm.).